

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Rozdział 1. Zasady dziedziczenia	9
1.1. Masa spadkowa	9
1.1.1. Co można dziedziczyć	9
Mieszkanie, samochód, działka	9
Pieniądze, wierzytelności, prawa	10
Zobowiązania spadkodawcy	10
Długi spadkowe	11
1.1.2. Co nie wchodzi do spadku	11
1.1.3. Dziedziczenie udziałów w spółce	13
Spółka cywilna	14
Spółka jawna	14
Spółka partnerska	15
Spółka komandytowa	15
Spółki kapitałowe	16
1.1.4. Dziedziczenie gospodarstw rolnych	16
1.2. Dziedziczenie z ustawy	17
1.2.1. Pierwsza grupa	17
1.2.2. Druga grupa	18
1.2.3. Trzecia grupa	19
1.2.4. Czwarta i piąta grupa	19
1.3. Dziedziczenie na podstawie testamentu	20
1.3.1. Prawo do rozporządzania majątkiem	20
Wady oświadczenia woli	21
1.3.2. Rodzaje testamentów	21
Testament własnoręczny	22
Testament notarialny	22
Testament urzędowy	22
Testament ustny	23
Testament podróży	25
Testament wojskowy	25

1.3.3. Wymogi dotyczące świadków	26
1.3.4. Odwołanie testamentu	26
1.3.5. Rozporządzenia testamentowe	27
Powołanie spadkobiercy	28
Zapis testamentowy	29
Polecenie	30
Podstawienie spadkobiercy	31
Przyrost	31
1.3.6. Prawo do zachowku	32
1.3.7. Wydziedziczenie	34
1.4. Niegodność dziedziczenia	35
1.5. Odrzucenie spadku	35
W ciągu sześciu miesięcy	36
Przed sądem lub u notariusza	37
Ochrona wierzycieli	37
Wady oświadczenia woli	37
1.6. Postępowanie spadkowe	39
Przed sądem	39
1.6.1. Ogłoszenie testamentu	40
1.6.2. Stwierdzenie nabycia spadku	41
U notariusza	42
1.6.3. Dział spadku	43
Trzy sposoby	44
Podział gospodarstwa rolnego	44
Wymogi dotyczące wniosku	45
1.7. Podatek od spadków	47
Bez podatku	47
Progi podatkowe	47
Jak obliczyć podatek od spadku	48
1.7.1. Zwolnienia przedmiotowe	49
1.7.2. Ulga mieszkaniowa	50
1.7.3. Złożenie zeznania podatkowego	51

Rozdział 2. Umowy między bliskimi	53
2.1. Umowa darowizny	53
2.1.1. Strony umowy	53
2.1.2. Przedmiot umowy	54
Forma umowy	54
Polecenie	57
Odpowiedzialność darczyńcy	59
2.1.3. Odwołanie umowy	59
Oświadczenie na piśmie	61
2.1.4. Prawa wierzycieli	61
2.1.5. Podatki	62
Bez podatku	62
Jak obliczyć podatek od darowizny	63
Zgłoszenie do urzędu	64
Ulga mieszkaniowa	65
2.1.6. Taksa notarialna	65
2.2. Umowa renty	66
2.2.1. Forma umowy	66
2.2.2. Treść umowy	67
2.2.3. Podatek	68
2.3. Umowa dożywocia	69
2.3.1. Forma umowy	71
2.3.2. Treść umowy	71
Zbycie prawa	71
Prawo wygasa	71
Rozwiązanie umowy	72
2.3.3. Podatek	73
2.4. Umowa pożyczki	73
2.4.1. Forma i treść umowy	73
Maksymalne odsetki	74
Odstąpienie od umowy	75
2.4.2. Podatek	75

Rozdział 3. Podział majątku małżonków	77
3.1. Wspólność ustawowa	77
3.1.1. Zarząd majątkiem wspólnym	78
3.1.2. Majątek osobisty małżonka	78
3.2. Odpowiedzialność za długi	80
Odpowiedzialność solidarna	80
Za zgodą małżonka lub bez	80
Kiedy powstała wierzytelność	82
Interцыza nie zawsze pomaga	82
3.3. Umowy małżeńskie	82
3.3.1. Rozszerzenie lub wyłączenie wspólności	84
3.3.2. Rozdzielność majątkowa	85
3.3.3. Z wyrównaniem dorobków	88
3.4. Podział majątku w sądzie	89
Z datą wsteczną	89
3.5. Podatki	91
Rozdział 4. Orzecznictwo Sądu Najwyższego	93
4.1. Darowizny	93
4.1.1. Rażąca niewdzięczność córki wobec matki	93
4.1.2. Zdrada małżeńska zięcia nie dotyczy teściów	94
4.1.3. Odwołanie darowizny w pozwie	96
4.2. Testamenty	97
4.2.1. Kolejne odwołania testamentów nie przywracają skuteczności pierwszego testamentu	97
4.2.2. Ważne jest wypełnienie woli spadkodawcy	99
4.2.3. Odnaleziony testament bez znaleźnego	100
4.2.4. Notariusz składa sądowi wszystkie testamenty	102
4.2.5. Nowy spadkobierca, stary zapis	103
4.2.6. Testament głuchego lub głuchoniemego	105
4.3. Spadki	108
4.3.1. Zachówek to połowa należnej ustawowo schedy	108
4.3.2. Dziedziczenie składek na ZUS	110
4.3.3. Prawa osobiste spadkodawcy – nie dla spadkobierców	111

Wstęp

Przekazanie majątku członkom rodziny może nastąpić w drodze umowy lub na skutek dziedziczenia. Dziedziczy się albo na podstawie testamentu, albo na podstawie ustawy. Z dziedziczeniem na podstawie ustawy mamy do czynienia, gdy spadkodawca nie zostawił testamentu albo (co często się zdarza) sporządził go wadliwie. Nie wszyscy mają świadomość, że w spadku można otrzymać – poza majątkiem – także długi. Można się jednak przed nimi uchronić, składając w sądzie odpowiednie oświadczenie. Do sądu składamy też wniosek o stwierdzenie nabycia spadku. Od ponad roku formalności te możemy załatwić także u notariusza, który wydaje akt poświadczenia dziedziczenia. Jeśli jest kilku spadkobierców, trzeba jeszcze podzielić schedę spadkową. Można to zrobić sądownie lub umownie. Pominieci przez spadkodawcę w testamencie: małżonek, dzieci albo rodzice mogą żądać od spadkobiercy wypłaty zachowku.

Dla członków rodziny, którzy w spadku otrzymali majątek, istnieją korzystne zwolnienia podatkowe. Małżonek, dzieci, wnuki, rodzice, dziadkowie, pasierb, rodzeństwo, ojczym i macocha – w ogóle nie płacą podatku, pod warunkiem że dopełnią formalności w urzędzie skarbowym.

Jeśli zdecydujemy się przekazać majątek za życia, możemy to zrobić na kilka sposobów. Najbardziej popularna jest umowa darowizny, dzięki której rodzice dzieciom i dziadkowie wnukom przekazują mieszkania, pieniądze, samochody. Istnieje możliwość odwołania takiej umowy, jeżeli obdarowany dopuścił się względem darczyńcy rażącej niewdzięczności. Jeśli majątek jest darowany członkom najbliższej rodziny – tak jak w przypadku dziedziczenia – nie muszą oni płacić podatku.

Na wsiach najczęściej zawierana jest umowa dożywocia. Za przeniesienie własności nieruchomości obdarowany zobowiązuje się w umowie zapewnić temu, kto nieruchomości przekazał, dożywotnie utrzymanie. Z kolei na podstawie umowy renty jedna ze stron zobowiązuje się do określonych świadczeń (w pieniądzu lub np. płodach rolnych) na rzecz drugiej strony.

Testamenty, darowizny, spadki

- Co można dziedziczyć
- Kiedy koszty pogrzebu nie wchodzi do spadku
- Co nie wchodzi do spadku
- Jakie są zasady dziedziczenia udziałów w spółce
- Kto nie ma prawa do sporządzania testamentu
- Kiedy testament jest nieważny
- Jakie są wady i zalety różnych rodzajów testamentów
- Jak odwołać testament
- Kiedy wydziedziczenie jest nieskuteczne
- Jak odrzucić spadek
- Jakie są sposoby podziału schedy spadkowej
- Co nie podlega podatkowi od spadków i darowizn
- Kiedy darczyńca może odwołać darowiznę
- Kiedy umowa darowizny może być uznana za nieskuteczną
- Jak zawrzeć umowę dożywocia
- Kiedy dający pożyczkę może odstąpić od umowy i odmówić wydania przedmiotu pożyczki
- Co wchodzi do majątku wspólnego, a co do osobistego małżonków
- Jak ustanowić małżeńską rozdzielną majątkową